

Til lovforslag nr. L 130. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 20. maj 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes besvarelse heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af justitsministeren og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Brøndby Skytteforening,
Dansk Sportsskytte Forbund,
Grevelund, Henning, Haslev,
Poulsen, Knud Erik, Herlev og
Toftdahl, Jørgen, Roskilde.

Udvalget noterer sig, at justitsministeren i sin besvarelse af udvalgets spørgsmål 38, som er optrykt som bilag til betænkningen, er indstillet på at inddrage de forslag, som ligger i spørgsmålet, i de videre overvejelser om ændringer i våbenlovgivningen.

Udvalget noterer sig endvidere, at justitsministeren inden årets udgang vil orientere Retsudvalget om de undersøgelser, som Justitsministeriet vil foretage for at tilvejebringe et bredere beslutningsgrundlag med henblik på kommende ændringer i våbenlovgivningen.

Udvalget ønsker at blive orienteret om de ændringer i våbenlovgivningen, ministeren påtænker at foretage i bekendtgørelsesform, og ser derfor frem til, at et udkast til en ny bekendtgørelse oversendes til udvalget til orientering og

eventuel drøftelse, inden bekendtgørelse formelt udstedes af justitsministeren.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres, Enhedslistens og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis, Dansk Folkepartis, Centrum-Demokraternes og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (V, KF, DF, CD og FP):

1) Nr. 1, 4, 5 og 7 udgår.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

2) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 3, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Justitsministeren kan endvidere fastsætte bestemmelser om, at de i § 1 nævnte våben m.v. skal påføres identifikationsnummer.«

Af et *mindretal* (V, KF, DF, CD og FP):

3) Nr. 16 og 26 udgår.

Til § 2

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

4) I *stk. 1* ændres »1. juli 1999« til: »1. januar 2000«.

Af et *mindretal* (V, KF, DF, CD og FP):

5) *Stk. 4* udgår.

Stk. 5 bliver herefter *stk. 4*.

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1, 3 og 5

Det administrative arbejde omkring udstedelser af tilladelser til magasiner findes ikke at stå mål med den kriminalpræventive gevinst. De ressourcer, som anvendes til denne registrering, kunne anvendes bedre til målrettet efterforskning i forhold til de mange andre overtrædelser af våbenloven, der tydeligvis daglig finder sted, og som af ressourcemæssige årsager ikke efterforskes og påtales.

Den såkaldte stramning af våbenloven med hensyn til magasiner findes derfor at være af mere kosmetisk art end et reelt forsøg på at opstramme krav og sanktioner over for overtrædere af våbenloven. Besiddelse af et magasin indebærer ikke en fare i sig selv, hvis man ikke er i besiddelse af et tilhørende våben.

Der ligger inden for den nærmeste fremtid et stort arbejde hos politiet med central registrering af våben. Det er særdeles væsentligt, at dette arbejde gennemføres nøjagtigt og punktligt uden unødige udstedelser af tilladelser, som ikke har noget reelt formål, men kun virker ressource-

krævende i forhold til det nødvendige registreringsarbejde.

Til nr. 2

Etableringen af det centrale våbenregister har aktualiseret behovet for regler, som sikrer, at det kan pålægges indehavere af navnlig ældre skydevåben m.v. uden fabriktionsnummer at lade disse forsynes med individuelt identifikationsnummer.

I henhold til § 3, stk. 1, i våben- og eksplosivstofloven kan justitsministeren, såfremt han finder det påkrævet, påbyde, at enhver, der er i besiddelse af genstande, der er omfattet af forbudet i § 1, skal gøre anmeldelse derom efter nærmere af justitsministeren fastsatte regler.

Justitsministeriet finder imidlertid, at der er behov for en udtrykkelig hjemmel i våben- og eksplosivstofloven til at pålægge besiddere af våben uden fabriktionsnumre at lade disse forsynes med identifikationsnummer, således at sådanne våben kan registreres under individuelt nummer i våbenregistret.

Til nr. 4

Som følge af bl.a. EU-informationsproceduren for tekniske forskrifter vil det af tidsmæssige årsager ikke være muligt inden den 1. juli 1999 at foretage de ændringer af det administrative regelsæt, som er forudsat i lovforslaget.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at de administrative regler, som udstedes i medfør af våben- og eksplosivstofloven, træder i kraft samtidig med de foreslåede lovændringer.

På den baggrund foreslås det, at lovens ikrafttræden udskydes fra den 1. juli 1999 til den 1. januar 2000.

Lissa Mathiasen (S) fmd. Per Kaalund (S) Dorte Bennedsen (S) Else Marie Mortensen (S)

Jan Petersen (S) Anne Baastrup (SF) nfm. Sonja Albrink (CD) Elisabeth Arnold (RV)

Søren Søndergaard (EL) Birthe Rønn Hornbech (V) Inge Dahl-Sørensen (V)

Karen Rønde (V) Tom Behnke (FP) Bendt Bendtsen (KF) Pernille Sams (KF)

Peter Skaarup (DF) Jann Sjørnsen (KRF)

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå*Spørgsmål nr. 38:*

Vil ministeren tage initiativ til:

- a) at det kommende centrale våbenregister skal være den eneste anerkendte og gyldige våbenregistrering, således at aftalen mellem Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Skytte Union og De Danske Skytteforeninger om oprettelse af det private Skytteforeningernes Våbenregistrering skal opsiges,
- b) at private personer kun kan få tilladelse til besiddelse og anvendelse af våben op til en fast kaliberstørrelse på ikke over kal. 32,
- c) at skytteforeningernes ret til at udstede våbenpåtegninger bortfalder, således at våben-tilladelser fremover alene udstedes af politiets våbenkontorer,
- d) at ingen kan få våbentilladelse, uden at det samtidig sikres, at den pågældende har sikringsskabe i den godkendte klasse (rød) til de våben, der gives tilladelse til,
- e) at der lægges begrænsning på antallet af våben, som enkeltpersoner kan få tilladelse til at have i privatbesiddelse (2 grovkalibrede og 2 finkalibrede), med dispensationsadgang for politiet til idrætsskytter, som dyrker skydesport inden for olympiske skyddiscipliner, hvis det indstilles af den idrætsorganisation, som er ansvarlig for den pågældende skyddisciplin, og
- f) at der sker en opstramning af reglerne for, hvad skydeterræner må anvendes til, således at brugen begrænses til de anerkendte skyddiscipliner og olympiske konkurrencer?

Ved besvarelsen bedes ministeren tage stilling til, om sådanne ændringer skal ske ved lovændring eller ved ændringer i administrativt fastsatte regler, hvilke af de nævnte ændringer ministeren vil tage initiativ til og i givet fald hvornår.

Svar:

1. Det gælder generelt for de initiativer, der er beskrevet i spørgsmålet, at der er tale om forhold, der ikke er tilsigtet berørt af det fremsatte forslag til ændring af våben- og eksplosivstoffloven og de ændringer af våbenbekendtgørelsen,

våbencirkulæret og skydebanebekendtgørelsen, der knytter sig hertil.

Som følge heraf har der ikke været foretaget overvejelser af konsekvenserne ved at gennemføre sådanne initiativer, ligesom der heller ikke har været anledning til at inddrage de nu rejste spørgsmål under høringen over lovforslaget eller i de løbende drøftelser, der føres i Justitsministeriets kontaktudvalg vedrørende våbenlovgivningen med deltagelse af De Danske Skytteforeninger, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Skytte Union, Danmarks Jægerforbund og politiet.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at der er tale om initiativer, der vil indebære ganske gennemgribende ændringer i det system, der er opbygget i våbenlovgivningen. Det gælder navnlig forslagene med relation til skytteorganisationernes kompetence, idet våbenlovgivningens system i en årrække har været baseret på den gældende ordning.

En ændring heraf vil medføre en række konsekvenser af både administrativ og ressourcemæssig karakter og forudsætter derfor indgående overvejelser med inddragelse af de berørte parter.

Da det fremsatte lovforslag som nævnt ikke berører de forhold, der er beskrevet i spørgsmålet, og der derfor ikke i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget har været foretaget en vurdering af initiativer af denne art, finder Justitsministeriet det ikke forsvarligt på det foreliggende grundlag at tilkendegive en endelig stillingtagen til de foreslåede initiativer.

Hvis der er behov for at gennemføre stramminger af våbenlovgivningen, der ligger ud over de forslag, som er omfattet af det fremsatte lovforslag og de påtænkte ændringer af det administrative regelsæt, bør sådanne stramminger gennemføres på grundlag af bredere undersøgelser af behovet herfor og i givet fald overvejelser om den mest hensigtsmæssige udformning.

Det bemærkes i den forbindelse, at et eventuelt ønske om større indsigt i skytteforeningernes administration f.eks. kunne tænkes tilgodeset igen en udbygning af politiets kontrol med skytteforeningernes opgaver, snarere end en ændring

af kompetenceforholdene. Efter Justitsministeriets opfattelse bør sådanne alternative muligheder indgå i et forsvarligt beslutningsgrundlag.

2. Til de enkelte initiativer kan Justitsministeriet oplyse følgende:

ad a) og c): Skytteorganisationerne har igennem en årrække varetaget registreringen i Skytteforeningernes Våbenregistrering og udstedelsen af våbenpåtegninger inden for de pågældende organisationers skydeprogrammer.

Ordningen, hvorefter skytteforeninger under de anerkendte hovedorganisationer kan udstede våbenpåtegning på medlemsbeviserne, blev etableret ved lov nr. 861 af 23. december 1987 om ændring af våbenloven (Knive, slangebøsser m.v.). Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at

»Forslaget indebærer, at arbejdet med ekspeditionen af våbentilladelser til medlemmerne af skytteforeninger under De Danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeningers Skyttegruppe og Skytteforeninger under Dansk Skytte Union i et vist omfang overføres fra politiet til de nævnte foreninger. Ud fra et politimæssigt synspunkt er der ikke betænkeligheder herved. Det vil således fortsat være en betingelse, at ansøgeren har et anerkendelsesværdigt behov for våben, og ansøgerens personlige forhold og hidtidige vandel vil fortsat blive undersøgt af politiet. Ordningen vil snarere betyde en styrkelse af kontrollen med våben, idet skytteforeningen, der igennem foreningsarbejdet har en løbende kontakt med ansøgeren, skal bede om politiets tilladelse til at give våbenpåtegning. Hertil kommer, at forslaget vil betyde, at der frigøres ressourcer fra det rent administrative arbejde. Disse ressourcer vil herefter kunne anvendes til den egentlige kontrolvirksomhed.«

Ordningen blev endvidere udvidet ved lov nr. 400 af 13. juni 1990 om krigsmateriel m.v. og ved lov nr. 1098 af 22. december 1993 om ændring af våbenloven til også at omfatte skytteforeninger under henholdsvis Dansk Firmaidrætsforbund og Forbundet af Danske Sortkrudtskytteforeninger. Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til de to lovforslag, at Justitsministeriet på baggrund af de hidtidige erfaringer med våbenpåtegninger fandt det ubetænkeligt at udvide ordningen som foreslået, fordi ordningen efter Justitsministeriets og politiet opfattelse havde fungeret tilfredsstillende.

Justitsministeriet er endvidere ikke bekendt med, at politiet har generelle betænkeligheder ved ordningen med udstedelse af våbenpåtegninger. Spørgsmålet har således heller ikke været genstand for drøftelse i Justitsministeriets kontaktudvalg vedrørende våbenlovgivningen.

Heller ikke i forbindelse med høringen over L 130 har spørgsmålet været rejst fra politiets side. Foreningen af Politimestre i Danmark har i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. 22 tilkendegivet:

»at det er foreningens opfattelse, at lovforslaget om ændring af våbenloven og de administrative regler, der skal udarbejdes i den forbindelse, vil sikre en udtømmende og fuldt forsvarlig regulering på våbenområdet.

Der er iværksat arbejde med etablering af et centralt våbenregister, og der foregår et arbejde om udarbejdelse af entydige regler til sikring af forsvarlig våbenopbevaring.

Politimesterforeningen deler således på ingen måde hr. Jørgen H. Toftdahls bekymringer for reguleringen af våbenområdet.

Politimesterforeningen mener absolut heller ikke, at hr. Toftdahl har ret i, at skytteorganisationerne medvirker til en eksplosiv optrapning af unødvendigt store våben, og at sådanne våben kanaliseres ud i samfundet.«

Navnlig for så vidt angår spørgsmålet om våbenregistrering, finder Justitsministeriet umiddelbart, at de initiativer, som allerede er iværksat med etablering af et centralt våbenregister, i vid udstrækning vil forbedre politiets kontrol- og efterforskningsmuligheder.

Rigspolitichefen har således i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. 22 oplyst, at det centrale våbenregister »forventes at indeholde oplysninger om ethvert våben, der besiddes af

- skytteforeninger
- civile statsmyndigheder
- våbenhandlere
- våbenindehavere, der har våbentilladelse/våbenpåtegning til et enkelt våben eller samlertilladelse til skydevåbensamling
- stjålne/bortkomne våben.«

Det kan supplerende oplyses, at Justitsministeriet i den kommende våbenbekendtgørelse vil fastsætte bestemmelse om, at politiet skal godkende personer med særlig tilknytning til skytteforeninger, herunder bestyrelsesmedlemmer, således at disse ikke kan anskaffe våben til skytteforeningen i henhold til § 9, stk. 2, i våben-

eksplosivstofloven eller have adgang til foreningens våbens opbevaringssted uden først at være vandelsgodkendt.

Ad b): Justitsministeriet kan oplyse, at det følger af § 14, stk. 3, i våbencirkulæret, at tilladelse til pistol med større kaliber end 9,65 mm (38/100 engelsk tomme) kun kan gives efter forudgående forelæggelse for Justitsministeriet.

Samtidig er kaliber .38 den øvre grænse for Dansk Firmaidrætsforbunds, Dansk Skytte Union og De Danske Skytteforeningers skydeprogrammer.

Sportslige hensyn vil derfor muligvis kunne tale imod at fastsætte en øvre grænse for grovpistol ved kaliber .32. Bl.a. dette spørgsmål bør afklares, inden der tages stilling til, om der skal fastsættes en grænse som foreslået.

Ad d): Justitsministeriet kan oplyse, at det – som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 27 – vil blive fastsat i den kommende våbenbekendtgørelse, at skydevåben som minimum skal opbevares i sikringskab, der er godkendt efter den europæiske standard EN-0 eller lignende sikringsniveau.

Rigspolitichefen har foretaget en sammenligning af produkter testet efter henholdsvis SKAFOR-Standardtyvmetoden og efter EN-metoden, der er en fælleseuropæisk standard. På baggrund heraf vurderes det, at sikringsniveauet for EN-metodens certificering EN-O er sammenligneligt med sikringsniveauet for SKAFOR-Standardtyvmetodens klassificering SKAFOR BLÅ.

Justitsministeriet finder på baggrund af Rigspolitichefens indstilling, at man med det påtænkte sikringsniveau for våbenopbevaring, som er nærmere belyst i besvarelsen af det nævnte spørgsmål, vil kunne tilgodese de sikkerhedsmæssige krav, som med rimelighed bør stilles.

Ad e): Som anført ved besvarelsen af spørgsmål nr. 4 (B 41 - bilag 1) er det skytteforeningerne under De Danske Skytteforeninger, Dansk Skytte Union eller Dansk Firmaidrætsforbund, der kan meddele våbenpåtegning, som – efter at have indhentet samtykke hertil fra politiet – afgør, om der kan gives tilladelse til mere end et våben.

Justitsministeriet udtalte ved et brev af 25. oktober 1989 til en privat person i forbindelse med en konkret klagesag, at der på et møde i ministeriet den 5. september 1989 havde været enighed mellem Dansk Skytte Union, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København og Politimester-

foreningen om, at antallet af pistoltilladelser til den enkelte skytte må bero på en konkret vurdering af den enkelte skyttes behov og forhold. Endvidere er det i brevet anført, at det fremgår af udtalelser fra Dansk Skytte Union, at unionen finder, at den enkelte skytte kun bør være i besiddelse af to våben pr. disciplin.

Justitsministeriet kan ikke på det foreliggende grundlag vurdere, hvilke konsekvenser det vil have i sportslig henseende, at der i lovgivningen fastsættes eventuelle begrænsninger i antallet af den enkelte skyttes skydevåben. Justitsministeriet vil imidlertid være indstillet på at indlede drøftelser herom med Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Skytte Union og De Danske Skytteforeninger.

Ad f): Justitsministeriet vil med vedtagelse af L 130 få mulighed for administrativt at fastsætte regler om bl.a. skydebaners anvendelse. Forslaget vil blive overvejet i forbindelse hermed.

3. Som anført vil en forsvarlig vurdering af de initiativer, der er beskrevet i spørgsmålet, efter Justitsministeriets opfattelse forudsætte nøje overvejelser om dels behovet for at gennemføre sådanne ændringer dels hensigtsmæssigheden heraf. En umiddelbar gennemførelse af initiativerne vil derfor indebære en betydelig risiko for, at ændringerne i givet fald viser sig ugennemtænkte og forhastede.

Justitsministeriet drøfter løbende erfaringerne med den gældende våbenlovgivning med repræsentanter for politiet samt repræsentanter for skytte- og jagtforeningerne bl.a. i Justitsministeriets kontaktudvalg vedrørende våbenlovgivningen. På grundlag heraf overvejer Justitsministeriet ligeledes løbende behovet for at ændre regelsættet.

Justitsministeriet er indstillet på at inddrage de forslag, der er redegjort for i spørgsmålet, og de forhold, der ligger til grund herfor, i de fortsatte overvejelser om ændringer af våbenlovgivningen.

Justitsministeriet vil i den forbindelse tage initiativ til at tilvejebringe et bredere beslutningsgrundlag gennem en nærmere undersøgelse af de forhold, der er beskrevet i spørgsmålet. Justitsministeriet vil inden årets udgang orientere Retsudvalget om resultatet af disse undersøgelser.

Justitsministeriet finder det væsentligt allerede nu at gennemføre de påtænkte skærperelser af de administrative forskrifter uden at afvente resultatet af de nævnte undersøgelser.

På baggrund af undersøgelserne vil Justitsministeriet drøfte forslagene med de berørte parter og overveje behovet for yderligere ændringer af våbenlovgivningen. Det kan i den forbindelse oplyses, at forslag a), b), d), e) og f) i givet fald vil kunne gennemføres ved en ændring af våbenbekendtgørelsen, våbencirkulæret og skydebånebekendtgørelsen, mens forslag c) – hvis dette også skal forstås som en begrænsning i skytteforeningernes adgang til at anskaffe og besidde våben i henhold til § 9, stk. 2, i våben- og eksplosivstofloven – vil kræve lovændring.

Spørgsmål nr. 39:

Indebærer ministerens ændringsforslag nr. 1, jf. L 130 - bilag 32, at der fastsættes bestemmelser, hvorefter der skal hugges identifikationsnummer i alle våben, som ikke har et sådant nummer i forvejen, eller kan der være tale om andre former for identifikationsnumre?

Svar:

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 12 skal der i forbindelse med etableringen af det centrale våbenregister tages stilling til, hvilke våben og væsentlige dele af et skydevåben der skal registreres i registeret og i den forbindelse være forsynet med individuelt identifikationsnummer.

Spørgsmålet overvejes i øjeblikket i en projektgruppe under Rigspolitichefen.

Justitsministeriet er bekendt med, at det indgår i overvejelserne enten at lade et skydevåben registrere med det pågældende våbens fabri-

onsnummer eller – f.eks. for våben, der ikke har et fabriktionsnummer – et unikt identifikationsnummer, der tildeles af det centrale våbenregister.

Justitsministeriet er endvidere bekendt med, at det indgår i overvejelserne, at indehavere af f.eks. antikke skydevåben – det vil sige skydevåben, der indehaves af museer eller våbensamlere – ikke skal pålægges at ihugge identifikationsnummer i våbnene, hvis disse ikke har et fabriktionsnummer.

Spørgsmål nr. 40:

Betyder den påtænkte skærpelse af opbevaringsreglerne, at der ikke vil være undtagelser for, hvilke våben der skal opbevares i godkendte sikringskabe?

Svar:

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 27 skal alle skydevåben i henhold til de nye opbevaringsregler som minimum opbevares i et sikringskabe.

Undtaget fra kravet om opbevaring i sikringskabe er således andre våben end skydevåben, f.eks. blankvåben.

Endvidere vil de nye regler som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 27 blive suppleret med bestemmelser, hvorefter politiet dels under henvisning til sikkerhedsmæssige forhold kan stille yderligere krav til våbenopbevaringen, dels under særlige omstændigheder kan meddele dispensation fra bestemmelserne.